Rapportage April 2021

P&C cyclus 2021:

Maart: Dashboardrapportage ✓

April: Rapportage op hoofdlijnen

Mei: Programmarapportage

Juni: Dashboardrapportage

Juli: Perspectiefnota en jaarrekening

September: Rapportage op hoofdlijnen

Oktober: Dashboardrapportage

November: Programmarapportage en Begroting

December: Dashboardrapportage

Inhoudsopgave:

1. Inleiding 3
2. Totaalbeeld 2021 3
3. Thema's exploitatie 2021 4
   - 3.1 BUIG 4
   - 3.2 Bijzondere bijstand 5
   - 3.3 Decentralisaties Jeugd en WMO 5
   - 3.4 Wmo klassiek 8
   - 3.5 Bouwleges 9
   - 3.6 Coronavirus 9
   - 3.7 Overig 10
4. Bouwgrond 11
5. Projecten 12
   - 5.1 MFA Batenburg 12
   - 5.2 Renovatie kasteel 13
   - 5.3 Hart van Zuid 14
6. Extra inkomsten 15

1. Inleiding

Voor u ligt de rapportage van april 2021. We rapporteren de jaareindeverwachting ten opzichte van de geactualiseerde begroting. Het doel van de rapportage is om snel inzicht te krijgen in de stand van zaken voor het lopende jaar, met de financiën als uitgangspunt. De geactualiseerde begroting is daarbij leidend. In 2021 rapporteren we vier keer aan het college en de raad, aangevuld met dashboardrapportages op specifieke onderwerpen. Twee rapportages zijn uitgebreider qua vorm en inhoud, waarin we ook de verantwoording op de beleidsvoornemens 2021 opnemen. In deze rapportage gaan we eerst in op een aantal thema's van de exploitatie en geven we vervolgens inzicht in de projecten van grote omvang of politieke betekenis.

2. Totaalbeeld 2021

In de begroting houden we rekening met een resultaat van € 544k. Met de huidige bekende afwijkingen komen we op een negatief resultaat van € -1.144k uit:

Bedragen x € 1.000	
Primitieve begroting	€ 685
Amendementen	-141
Actuele begroting	€ 544
Huidige jaareindeverwachting	**€ -1.144**
Verwacht saldo t.o.v. begroting	€ -1.688

Conclusie:

In deze rapportage beoordelen we de grote thema's op afwijkingen ten opzichte van de begroting. In onderstaande tabel zijn de verwachte afwijkingen ten opzichte van de begroting opgenomen, met een verwijzing naar het hoofdstuk waarin we dit nader toelichten. De verwachting op de budgetten 2d's is op basis van een uitgebreide nulmeting tot stand gekomen. Mogelijk positieve effecten van de nota 'goede zorg betaalbaar', aanvullende middelen op basis van het AEF-rapport, of compensatie voor de gevolgen van het abonnementstarief zijn hierin niet meegenomen.

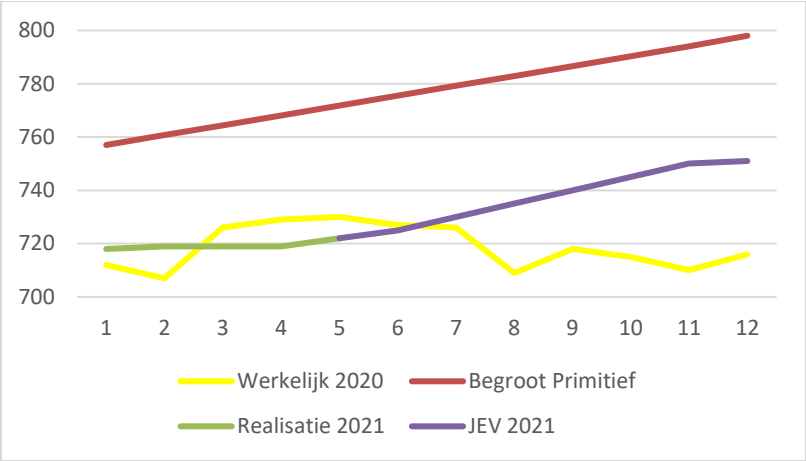
Afwijkingen	**Bedragen x € 1.000**
3.1 BUIG	147
3.1 BUIG egalisatiereserve	-147
3.2 Bijzondere Bijstand	0
3.3 WMO nieuw en Jeugd	-1.514
3.4 WMO klassiek	0
3.5 Bouwleges	47
3.6 Coronavirus	0
3.7 Overig Munitax	-90
3.7 Overig Bijsterhuizen extra winstneming	1.500
3.7 Overig, extra winstneming algemene reserve	-1.500
4. Bouwgrondexploitaties 2021	-111
Totaal	**-1.688**

3. Thema's exploitatie 2021

3.1 BUIG

Belangrijkste ontwikkelingen beleid lopende jaar

In de begroting van 2021 is rekening gehouden met een gemiddeld aantal van 775 bijstandontvangers. We zijn gestart in 2021 met 718 bijstandsgerechtigden. Per 1 april 2021 zijn 719 mensen afhankelijk van een uitkering. Ondanks de coronacrisis en het verwachte oplopende aantal mensen wat afhankelijk is van een uitkering (volgens het SCP en Divosa blijft de stijging achterwege. Vanaf september 2020 tot en met maart 2021 zit er nauwelijks beweging in het totale bestand.

Wat is de verwachte afwijking t.o.v. begroting?

In de begroting 2021 is uitgegaan van 757 bijstandsgerechtigden per 1 januari 2021. Aangezien de aantallen bij de start van 2021 lager zijn dan aangenomen in de begroting, gaan we vooralsnog uit van een voordeel in 2021. Echter, de situatie voor de rest van het jaar 2021 is nog moeilijk in te schatten. We zien thans (zoals eerder aangegeven) een constante lijn van het aantal mensen wat afhankelijk is van een (bijstands)uitkering. De mogelijke groei verwachten we – volgens de landelijke berichtgevingen - op een later moment (einde WW-uitkeringen).

Het voorlopige budget BUIG is in september 2020 voor het jaar 2021 vastgesteld op € 10.938k, € 462k lager dan begroot. Op basis van de huidige aantallen zien we dat de realisatie naar verwachting € 609k lager ligt dan begroot. De egalisatiereserve BUIG bedraagt per 1-1-2021 € 406k.

Tozo

De Rijksoverheid heeft in maart 2020 een pakket noodmaatregelen als gevolg van de intelligente lock-down voor ondernemers afgekondigd. De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) wordt door de gemeente uitgevoerd. Hierover heeft u recentelijk een informatienota ontvangen. Per 1 april 2021 is Tozo 3 vervangen door de Tozo 4 regeling. De Tozo 3 regeling had een looptijd van 1 oktober 2020 tot 1 april 2021. De Tozo 4 regeling loopt tot 1 juli 2021. De Tozo geldt voor zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers, die financieel in de problemen komen door de coronacrisis en niet in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien. De voorwaarden om voor Tozo 4 in aanmerking te komen zijn nagenoeg hetzelfde als voor de Tozo 3 regeling. Gemeenten worden volledig (dus inclusief uitvoeringskosten) gecompenseerd voor de Tozo (het extra beroep op aanvullende bijstand, bedrijfskapitaal en voor uitvoeringskosten).

Tonk

De Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) is bedoeld om een terugval in inkomsten als gevolg van de coronacrisis op te vangen. De ondersteuning geldt van 1 januari 2021 tot 30 juni 2021. Gemeenten voeren de regeling uit en kunnen de TONK met terugwerkende kracht toekennen. Wij stellen zelf beleidsregels op voor de TONK op basis van de participatiewet.

De tegemoetkoming is bedoeld voor huishoudens:

- Die als gevolg van het coronavirus te maken hebben met een onvoorzienbare en onvermijdelijke terugval in hun inkomen,
- Die daardoor noodzakelijke kosten, zoals woonlasten, niet meer kunnen betalen, waarvoor andere regelingen niet of onvoldoende uitkomst bieden.

Ondanks het feit dat de regeling (met terugwerkende kracht) per 1-1-2021 geldt, is de uitvoering ervan in de 2e helft van maart van start gegaan. Dit heeft te maken met de late bekendmaking door de rijksoverheid en de nodige voorbereidingstijd voor de lokale besluitvorming en het inregelen van de uitvoering. Het kabinet reserveert voor de Tonk € 260 miljoen euro in het eerste half jaar van 2021. Het is nog niet bekend welk deel de gemeente Wijchen hiervan voor de verstrekking van de Tonk en uitvoering ervan, gaat ontvangen van de rijksoverheid.

3.2 Bijzondere bijstand

Individuele studietoeslag (IST)
De individuele studietoeslag is vorm van (landelijk gereguleerde) bijzondere bijstand. De toeslag is bedoeld om jongeren met een beperking die niet kunnen bijverdienen financieel te ondersteunen. Het is de bedoeling dat alle gemeente de doelgroep € 300,- per maand gaan uitkeren (nu in Wijchen € 1.200,- *per jaar*). De wijziging in de IST is onderdeel van de wet Breed Offensief, die is uitgesteld voor behandeling door nieuwe Tweede Kamer. Gemeente mogen op de wetswijziging vooruitlopen. Van die mogelijkheid heeft tot dusver geen enkele gemeente in de regio gebruik gemaakt. We willen dit in onze arbeidsmarktregio zoveel mogelijk uniform invoeren; de voorbereidingen daarvoor zijn gestart. Financieel verwachten we in Wijchen geen problemen omdat we juist vanwege de aangekondigde wetswijziging steeds het forse overschot op deze regeling toch in de begroting hebben gehouden.

Noodhulp
Woensdag 24 maart is een convenant voor Noodhulp afgesloten met Caritas, diaconie, Vincentiusvereniging en stichting Leergeld. Zo hopen we mensen die tussen wal en schip van regelgeving vallen beter te bereiken en te kunnen ondersteunen. In de begroting is hier structureel € 10.000,- jaarlijks voor vrij gemaakt. Aan het eind van 2021 evalueren we en krijgen we een indicatie of dit een reëel bedrag is.

Heroriëntatie zelfstandigen
In het kader van de gevolgen van Corona heeft de gemeente in de decembercirculaire extra budget ontvangen voor re-integratie. De middelen die over 2020 werden toegekend zijn toegevoegd aan de Corona-reserve. De middelen over 2021 zijn toegevoegd aan het programma voor werk en inkomen. Met deze middelen financieren we de heroriëntatie voor zelfstandigen. Net als veel andere Corona-maatregelen is het financiële effect moeilijk in te schatten en sterk afhankelijk van hoeveel zelfstandigen en beroep op de dienstverlening zullen doen. Met het begrootte restant (€ 110.000,-) van het budget kunnen we in 2021 óf lokaal een initiatief starten of nadere afspraken maken met WerkBedrijf.

3.3 Decentralisaties Jeugd en WMO

Dit thema behandelt de totale 2D's in de begroting 2021 van de gemeente Wijchen. Sinds 2020 heeft de gemeente Wijchen de contracten voor Wmo, jeugdhulp en welzijn in eigen beheer. Daarnaast gaat het ook om: eigen bijdrage, mantelzorgwaardering, capaciteitsfinanciering st. Maartenschool, Veilig Thuis, Jeugdbescherming/ Jeugdreclassering en bedrijfsvoering.

Grip en sturing
We constateren dat de set van bezuinigingsmaatregelen zijn vruchten afwerpt en dat er nog mogelijkheden zijn om aan te scherpen op basis van voortschrijdend inzicht, opgedane kennis en ervaring. De beïnvloedingsmogelijkheden zitten op het vlak van het kritischer blijven kijken naar toekennen van voorzieningen, sturen op gebruik maken van vrij toegankelijke voorzieningen voordat individueel maatwerk wordt ingezet. Daarnaast stimuleren we aanbieders om behandelingen aan te bieden in groepsvorm indien dit passend is in plaats van individueel aanbod. Met de inzet van schoolmaatschappelijk werk en de speciale ondersteuning huisartsen zetten we in op het geruststellende gesprek en het coachen van ouders en jeugdige in het zelf oplossend vermogen. We investeren verder in kennis bij de toegang tot zorg over verstrekkingen die plaats moeten en kunnen vinden vanuit andere grondslagen zoals passend onderwijs en de wet

langdurige zorg. Dit zorgt ervoor dat we de Wmo en Jeugdhulpmiddelen uitsluitend inzetten waar ze voor bedoeld zijn.

In Q1 2021 ontwikkelen we het steunpunt waarin we inwoners met beperkte ondersteuningsvragen op een coachende manier gaan ondersteunen. We willen hierbij positieve gezondheid, normalisatie en het eigen oplossend vermogen van inwoners beter aanspreken.

In 2021 gaan we in perceelgesprekken met de leveranciers in gesprek over de concretisering van het te voeren beleid en de innovatieve veranderingen die wij in gezamenlijkheid willen bewerkstelligen. De voortgang van deze ontwikkelingen lichten we toe in de informatiebijeenkomst van 6 juni 2021.

Beinvloedbaarheid zorggebruik
Er is een onderscheid tussen te beïnvloeden zorggebruik en zorggebruik waar we als gemeente nauwelijks tot geen invloed op hebben.
We hebben geconstateerd dat op de categorieën waar we invloed kunnen uitoefenen de bezuinigingsmaatregelen hun werk doen. We hebben grip en zicht op wat ons overkomt en wat het langere termijneffect is. Tevens weten we waarop we een beïnvloeding kunnen laten plaats vinden en waar we ons slechts kunnen beperken tot analyse en berekenen van gebruik en kosten.

De categorieën zorg waar de beïnvloedingsmogelijkheden van de gemeente minimaal zijn, betreft met name jeugdhulp met verblijfszorg, landelijke transitie arrangementen en opgelegde zorg. Deze niet beïnvloedbare categorieën kennen een toename in gebruik in 2020 en met name in het laatste kwartaal van 2020. Deze toename zet zich door in 2021.
De niet beïnvloedbare categorieën zien we 3 reden waarop we geen invloed hebben. We schalen jeugdzorgplus landelijk af. Deze zorg in gesloten setting vinden we niet wenselijk voor jeugdigen, Dit betekent dat deze jeugdigen verblijf krijgt binnen de reguliere gezinshuizen en behandelgroepen met verblijf. Tevens zien we dat ook door dit voorgaande effect een kleine groep jeugdigen zorgt voor een behoorlijk deel de kostenstijging, aangezien de arrangementen die zij krijgen zwaar intensieve zorg betreft. Als laatste zien we dat Corona ervoor zorgt dat gezinnen waarin al een grote complexiteit speelde, het thuis blijven opvangen van deze jeugdigen niet meer thuis lukt.
Binnen de beïnvloedbare categorieën zien we dat we met de bezuinigingsmaatregelen wel hebben kunnen sturen op gebruik zoals afgesproken. Een uitzondering betreft GGZ zorg. Ook hier zien we een toename door corona gerelateerde problematiek. Door het opzetten van cursussen binnen het voortgezet onderwijs gericht op mentale weerbaarheid verwachten we hier een verschil in te kunnen gaan maken van individueel naar groepsaanbod. Daarnaast remmen we de doorverwijzing naar individueel maatwerk door de inzet van schoolmaatschappelijk werk en de speciale ondersteuning huisartsen (SOH).

Bij Wmo zien we een dat er een daling is in het gebruik van dagbesteding en begeleiding. Dit komt door de bezuinigingsmaatregelen waardoor we kritischer kijken en oordelen en beter verwijzen naar andere wetten indien dit aan de orde is (wet langdurige zorg en ziektekostenverzekering). Ook zien we dat een aantal inwoners minder gebruik maakt van voorzieningen door Corona.

Corona blijkt een groot effect te hebben op het gebruik van voorzieningen door inwoners. Zo zien we een groei in zorgvragen bij jongeren en een rem bij gebruik maken van zorg bij volwassenen. Hoe de crisis zich ontwikkelt is niet voorspelbaar. Door goed te analyseren wat er gebeurt weten we gedurende het jaar wat de te verwachten effecten zijn.

Nulmeting 2021
In Q1 van 2021 is de jaarlijkse Nulmeting 2D's uitgevoerd. Tijdens meerdere inhoudelijke duiding sessies is op basis van de actuele zorgpopulatie, te verwachten trends in zorggebruik en ontwikkelingen het geactualiseerde beeld 2021 (en verder) bepaald.

Wat is de verwachte afwijking t.o.v. begroting?
Voor het lopende jaar 2021 wordt op basis van de Nulmeting 2021 op de totale 2D's een uitzetting t.o.v. de huidige begroting 2021 verwacht van afgerond **€ 1,5 miljoen**. Deze uitzetting bestaat per saldo uit een verwacht tekort op Jeugd van afgerond € 1,8 miljoen en een verwacht overschot op WMO nieuw van afgerond € 0,3 miljoen.

In onderstaande tabel (bedragen x € 1.000) de opbouw per onderdeel:

EFFECT NULMETING 2021	
Budget Jeugd	**2021**
Verblijf	-1.098
GGZ zorg	-443
Jeugdbescherming / Jeugdreclassering	-105
Dagbehandeling	-56
PGB Jeugd	-53
Landelijk budget Jeugd	-51
Persoonlijke verzorging	-27
Cap.financiering Jeugdwetzorg st. Maartenschool	23
Jeugdhulp ambulant	17
Jeugdhulp crisis	14
bijstelling Jeugd	**-1.780**
Budget WMO nieuw	**2021**
Begeleiding	223
Dagbesteding	45
Verblijf	24
Eigen bijdrage	-20
PGB Wmo nieuw	-6
bijstelling WMO nieuw	**266**
Bijstelling totaal 2D's eerste rapportage wijchen 2021	**-1.514**

Toelichting Jeugd
Op de categorie *Verblijf* vinden grote uitzettingen plaats. Een relatief kleine groep jeugdigen zorgt voor een verwachte kostentoename van afgerond € 1,4 miljoen. De groei op deze bouwstenen zien we met name ontstaan vanaf Q4 2020. Een intensieve behandelgroep of verblijf in een gezinshuis (zwaar) kost > € 100.000 per jeugdige per jaar. Dit jaar ontvangen we 320k uit de compensatieregeling voogdij en 18+, omdat Wijchen door de gezinshuizen in Wijchen bovengemiddelde kosten maakt. Per saldo op dit onderdeel een uitzetting van € 1,1 miljoen.

Op onderdeel *GGZ* treedt een uitzetting op van € 443k. Deze uitzetting is tweeledig. Enerzijds is de GGZ-problematiek (ook met name vanaf Q4 2020) weer toegenomen. Anderzijds zit in de huidige begroting een ambitie opgenomen van -15%, die deels niet wordt gerealiseerd. Verwijzing van deze categorie loopt grotendeels via de huisartsen.

De kostenstijging ad € 105k bij *Jeugdbescherming en Jeugdreclassering* houdt direct verband met de stijging op de verblijfsproducten, waar vaak ook sprake is van voogdij en/of ondertoezichtstelling.

Op het onderdeel *dagbehandeling* zien we de effecten van de beheersmaatregelen. Momenteel loopt 82% van de dagbehandeling via het SWT. Per abuis was de lokale bouwsteen (kosten Eerste stap) geen onderdeel van de huidige begroting. Deze nemen we nu weer op.
De *Jeugd pgb's* worden op basis van een recente opgave van het SVB naar boven bijgesteld (€ 53k).

Bij *persoonlijke verzorging* zorgt 25% van de cliënten zorgt voor 75% van de kosten. T.o.v. de huidige begroting met 1 cliënt toegenomen.
Bij de capaciteitsfinanciering st. Maartenschool is het aantal kinderen afgenomen t.o.v. eerdere jaren. Dit levert een voordeel op (€ 23k). In 2021 ramen we het huidige aantal kinderen + 1.
De categorieën *jeugdhulp ambulant* en *jeugdhulp crisis* worden minimaal bijgesteld. Dit levert genoemde voordelen op.

Toelichting WMO nieuw
Bij *begeleiding* verwachten we in 2021 nog een kosten remmend effect van Corona. Verder zien we het effect van de ingevoerde beheersmaatregelen. In totaal een verwacht voordeel van € 223k.
Ook op het onderdeel *dagbesteding* wordt in 2021 nog een kosten remmend effect van Corona verwacht. Daarnaast is in 2021 een incidenteel budget gecreëerd van 20k voor inloop en ontmoeten (beweging naar de voorkant). Per saldo een verwacht voordeel van € 45k.
Bij *WMO-verblijf* is het zorggebruik naar beneden bijgesteld met genoemd verwacht voordeel (€ 24k).
De *eigen bijdragen* worden o.b.v. een recente opgave van het CAK met € 20k naar beneden bijgesteld.
De *WMO nieuw pgb's* worden op basis van een recente opgave van het SVB naar boven bijgesteld (€ 6k).

Vervolg
We hebben te maken met onduidelijkheid over onderwerpen zoals het abonnementstarief en afbakening Jeugdwet. Daarnaast is het AEF-rapport nog een onderwerp van gesprek tussen VNG en het Rijk. Hoe groot de financiële verruiming van de Jeugdwetmiddelen incidenteel en structureel zal zijn is op basis van dit rapport nog niet duidelijk.
We verwachten over al deze zaken een uitsluitsel in 2021 te krijgen. De verwachting is dat deze zaken het financieel perspectief positief zullen beïnvloeden.

Een ander belangrijk onderdeel is de financiële vertaling van de nieuwe set bezuinigingsmaatregelen die nog moeten worden vastgesteld door de raad.

Op 06 juni volgt de eerste informatieavond 2d's 2021, waarin de Nulmeting 2021 en de resultaten t/m maart 2021 worden toegelicht. Ter voorbereiding op de informatieavond wordt u meer in detail geïnformeerd middels een informatienota. De analyse en beschrijving van het gebruik in wordt uw raad aangeboden door middel van het monitorverslag.

3.4 Wmo klassiek
De WMO oud bestaat uit een aantal budgetten in de gemeentelijke begroting. De individuele voorzieningen hebben het grootste aandeel in de omvang van het budget. In deze rapportage komen de belangrijkste ontwikkelingen aan de orde.

Hulp bij het huishouden
De in 2019 ingezette stijging van het aantal klanten HH heeft zich in 2020 doorgezet. Belangrijkste oorzaken van de stijgingen zijn de aanzuigende werking door de invoering van het abonnementstarief en de zgn. dubbele vergrijzing. Dit leidt tot een volume uitbreiding en daarmee een toename van de kosten.
De tarieven HH zijn met ingang van 1 januari 2021 6,2% hoger vastgesteld.
In de huidige begroting is rekening gehouden met indexatie van de tarieven van 3%. Dit heeft voor 2021 een nadelig effect van **€ 101k**.

Daarnaast wordt in 2021 e.v. jaren ook een stijging verwacht van het aantal uren hulp bij het huishouden bij ongewijzigd beleid.
In het kader van kostenbeheersing gaan we de komende tijd scenario's uitwerken. Hierbij denken wij aan een stringentere toetsing in het sociaal wijkteam en de invoering van het zgn. Utrechtse HH-indicatieprotocol waarbij er maximaal twee uur per huishouden per week ingezet kan worden. De uitgewerkte scenario's leggen wij aan de gemeenteraad voor. Na besluitvorming kan implementatie na de zomer 2021 plaatsvinden.
De structurele effecten van de indexering en de verwachte urenstijging worden verwerkt in de perspectiefnota 2021. Bij de opmaak van de begroting 2022 wordt een nieuwe doorrekening gemaakt op basis van de dan beschikbare informatie en aan de hand van de keuzes die zijn gemaakt met betrekking tot de kostenbeheersing.

WMO PGB (HH)
Het aantal klanten dat een HH-voorziening heeft in de vorm van een PGB daalde licht in 2020. Ook in de eerste drie maanden van 2021 lijkt deze daling zich voort te zetten (88 klanten in maart 2020 en 75 in maart 2021). We blijven dit volgen en vertalen dit in de Programmarapportage mei.

Hulpmiddelen
Vanaf 1 juni 2020 hebben wij de firma Welzorg als nieuwe hulpmiddelenleverancier. De nieuwe tarieven voor hulpmiddelen zijn flink hoger dan in het oude contract. De nieuwe tarieven gelden voor de nieuwe verstrekkingen door Welzorg. Met de oude leverancier Medipoint geldt een afbouwperiode van maximaal 4 jaar, tegen de oude tarieven. Door deze sterfhuisconstructie gaat de stijging van de kosten geleidelijk.
In Wijchen verloopt de afbouw sneller dan verwacht. Op 1 juni 2021 is de afbouw groter dan 25% (op 1 maart 2021 al 25,8%). Hierdoor stijgen de kosten ook sneller dan geraamd. We blijven dit volgen en vertalen dit in de Programmarapportage mei.

Doelgroepenvervoer
In 2020 is zowel het vraagafhankelijk vervoer (Wmo-vervoer) als het routevervoer (leerlingen- en Jeugdvervoer) opnieuw aanbesteed door de BVO DRAN. Ook is het callcenter opnieuw aanbesteed. De nieuwe contracten zijn 1 augustus 2020 ingegaan.
In verband met de Coronacrisis ontvingen vervoerders een tegemoetkoming (onder voorwaarden) van maximaal 80% van het niet uitgevoerde vervoer. Er wordt door de Coronacrisis minder gereisd, hierdoor vallen de uitgaven lager uit dan geraamd. Door het aanhouden van de crisis zet dit beeld zich door in 2021. Zo zijn er in de maanden januari en februari 2021 45% minder ritten gemaakt in het vraagafhankelijk (Wmo) vervoer ten opzichte van dezelfde periode in 2020.
Inmiddels hebben wij van de GR DRAN de meerjarenraming 2022-2025 incl. wijziging 2021 ontvangen. Op basis van deze gegevens loopt het voordeel voor Wijchen op van **€ 90k** in 2021 tot € 116k in 2024).

Woonvoorzieningen
In 2020 zagen we een toename van het aantal woonvoorzieningen en een overschrijding van de begroting. Door de stelselwijziging moeten mensen langer thuis blijven wonen. Verder stagneert de doorstroom van ouderen naar passende woningen. Dit leidt tot een toename van het aantal woningaanpassingen en in het bijzonder het aantal trapliften dat verstrekt wordt. De eerste drie maanden van 2021 is het aantal woningaanpassingen gelijk aan dat van dezelfde periode in 2020. De Wmo blijft op dit onderdeel een openeindfinanciering.

Eigen bijdragen
Op dit moment zijn er geen aanleidingen tot bijstellingen op dit onderdeel.

Totaal WMO klassiek
Op het onderdeel WMO Klassiek verwachten we nu voor 2021 in totaal een nadeel van € 11k. Dit verrekenen we met de egalisatiereserve WMO.

3.5 Bouwleges
Belangrijkste ontwikkelingen beleid lopende jaar
We verwachten op dit moment uit projecten € 497k te ontvangen aan bouwleges in 2021. Daarnaast verwachten we voor 2021 aan leges voor de reguliere bouwvergunningen, een bedrag van ca. € 375k. (250 vergunningen tegen gemiddeld een bedrag van € 1.500).

Wat is de verwachte afwijking t.o.v. begroting?
Per saldo verwachten we een bedrag van € 872k te ontvangen in 2021, wat € 47k hoger ligt dan begroting.

3.6 Coronavirus
Ten tijde van opstellen van deze rapportage hebben we reeds een jaar te maken met de gevolgen van de coronacrisis. We beperken ons in deze rapportage alleen tot de financiële gevolgen van corona voor Wijchen.

In 2020 hebben we drie steunpakketten ontvangen van het rijk. In de novemberrapportage hadden we een inschatting gemaakt van € 1,2 miljoen meerkosten, direct gerelateerd aan corona. Omdat huurcompensatie is verleend aan het zwembad, de WSW financieel gunstiger uitpakte in de jaarrekening en in de decembercirculaire het derde steunpakket is vrijgegeven, hebben we in 2020 een deel van de steunpakketten in de egalisatiereserve corona compensatie geparkeerd, voor besteding in 2021.

(Bedragen x € 1.000)	**2020**
Subsidie provincie	116
Steunpakketten 1 + 2 (septembercirculaire 2020)	1.201
Steunpakket 3 (septembercirculaire 2020)	153
Meerkosten 2020 novemberrapportage	-1.118
Bijstelling corona effect MGR WSW	208
Bijstelling afval hogere inkomsten DIFTAR	60
Bijstelling MEERVAL huurcompensatie	167
Bijstelling omzetgarantie 2d's	-62
Doorgeschoven kosten naar 2021	8
SALDO 31-12 2020 Egalisatiereserve corona	**733**

(Bedragen x € 1.000)	**2021**
Steunpakket 3 (septembercirculaire 2020)	462
Amendement compensatie maatschappelijke	87
Aanvullend pakket re-integratie	-185
Gemeentelijk schuldenbeleid	-88
Bijzondere bijstand	-30
Continuïteit van zorg	-50
Impuls re-integratie	-69
Cultuurmiddelen	-129
Tweede kamer verkiezingen	-56
Doorgeschoven verplichtingen 2020	-8
Compensatie maatschappelijke organisaties	-87
Steunpakket 4 (maartcirculaire 2021)	
Perspectief Jeugd en Jongeren	-76
Extra begeleiding kwetsbare groepen	-91
Bestrijden eenzaamheid ouderen	-94
Afvalverwerking	-64
Jongerenwerk Jeugd	-26
Mentale ondersteuning jeugd	-22
Activiteiten en ontmoetingen jeugd	-15
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten	-125
SALDO 2021 Egalisatiereserve corona	**580**

In bovenstaande opstelling maken we inzichtelijk dat we in 2020 € 733k middels de egalisatiereserve corona compensatie meenemen ter besteding in 2021. De vervolgtabel 2021 laat zien welke budgetten we al gelabeld hebben, op basis van de decembercirculaire.

Onlangs zijn de steunpakketten 'economisch steun – en herstelpakket van 21 januari 2021' en het 'aanvullend steunpakket sociaal en mentaal welzijn en leefstijl van 12 februari 2021' verwerkt in de maartcirculaire van het gemeentefonds. Ter informatie nemen we dat op als "steunpakket 4" in bovenstaande tabel. Dit betrekken we bij de uitwerking van de meicirculaire en leggen we als begrotingswijziging voor in de Perspectiefnota.

In de programmarapportage mei willen we dit overzicht aanvullen met de verwachte meerkosten op de bestaande budgetten 2021. Dat blijft overigens een benadering, omdat lang niet altijd zuiver aan te wijzen valt dat meer- of minderkosten direct als gevolg van corona ontstaan.

3.7 Overig

Munitax heeft aangegeven 3,1 fte uitbreiding nodig te hebben om aan de wettelijke ontwikkelingen te voldoen en de toenemende bezwaarschriften te kunnen behandelen. Dit leidt tot circa € 90k uitzetting voor Wijchen. Een dergelijke overschrijding heeft zich in de jaarrekening 2020 van Munitax ook voorgedaan.

Het bestuur van GR Bijsterhuizen heeft besloten de winstuitkeringen in 2021 te verhogen van € 1,5 miljoen, waar we in de begroting rekening mee houden, naar € 3 miljoen. Deze extra opbrengst storten we conform bestaand beleid in de algemene reserve.

4. Bouwgrond

Op basis van de conceptnota grondexploitaties bij de jaarrekening 2020 zijn de begrote winstnemingen bijgesteld. Op dit moment zijn er nog geen wijzigingen bekend.

De verschillen binnen de bouwgrond voor jaarschijf 2021 staan in de onderstaande tabel:

	Begroot einddatum	**Begroot 2021 (x€1.000)**	**PEV einddatum**	**PEV 2021 (x€1.000)**	**Saldo (x €1.000)**
Tuin van Woezik	2021	-407	2021	-398	0
Voorziening TvW	2021	407	2021	398	0
Huurlingsedam 1-2	2021	-724	2021	-719	0
Voorziening H'dam	2021	724	2021	719	0
Woningbouw Balgoij	2021	111	2021	0	0
Totaal jaarschijf 2021		**111**		**0**	**-111**

In de begroting 2021 gingen we er nog vanuit dat Woningbouw Balgoij pas in 2021 afgesloten zou worden. De winstneming is bij de jaarrekening 2020 reeds genomen (€ 58k). Verder verwachten we dit jaar geen bouwgrondexploitaties af te sluiten.

5. Projecten

In dit hoofdstuk worden enkel de grote projecten, of projecten met actuele financiële of bestuurlijke risico's toegelicht.

Sinds het vaststellen van de financiële verordening eind 2016 worden een aantal grote projecten op eenzelfde wijze gerapporteerd, waarbij ingezoomd wordt op de voortgang, de risico's en de financiën. Alle overige lopende investeringen nemen we op in de Programmarapportage mei.

5.1 MFA Batenburg

Algemeen

Het project MFA Batenburg omvat de ontwikkeling van een multifunctionele accommodatie (MFA) in Batenburg op de locatie van V.V. Batavia met als partijen gemeenschapshuis de Hostert, de basisschool St. Jan Baptist en de voetbalvereniging V.V. Batavia.

Scope vastgesteld door Raad

Project wordt conform scope uitgevoerd.

Financieel

Begroot	Werkelijk	Verplichting	Saldo	PEV	Saldo
€ 2.950	€ 329	€ 0	€ 2.621	€ 2.950	€ 0

Het project kende een financieel tekort van € 686k Inmiddels is het volledige tekort gedekt door subsidies. De bouw van MFA Batenburg is gestart. De oplevering is gepland in het vierde kwartaal van 2021.

Verloop onvoorzien

Budget	€ 118
Afkoppelsubsidie	€ 11
Restant saldo onvoorzien	**€ 129**

Oplevering

Begroot	Verwacht	Toelichting
Q1 2020	Q4 2021	

5.2 Renovatie kasteel

Algemeen
Het doel van dit project is om de beleving en het gebruik van het kasteel Wijchen te herstellen en te verbeteren teneinde meer mensen het kasteel te laten bezoeken en ervaren. Daarmee willen we voorkomen dat het in onbruik raakt en willen we een duurzame instandhouding van dit Rijksmonument borgen. Het is van groot belang om herstelactiviteiten uit te voeren om een bestendige bestemming te behouden. Door de sterke positie van Kasteel Wijchen voor haar omgeving is ons uitgangspunt om het Kasteel niet alleen te behouden, maar ook om te investeren in bouwtechnische- en sfeerbepalende verbeteringen in het kasteel en de kasteeltuin, zodat zowel de cultuurhistorische beleving als het maatschappelijke en democratische gebruik wordt geoptimaliseerd van het kasteel in zijn omgeving.

Scope vastgesteld door Raad
Project wordt conform scope uitgevoerd.

Financieel

Begroot	Werkelijk	Verplichting	Saldo	PEV	Saldo
€ 2.800	€ 595	€ 0	€ 2.202	€ 2.800	€ 0

€ 1,0 Miljoen subsidie is door provincie toegekend. Daarmee kan 'basis plus' variant worden gerealiseerd. De begrotingen van de bestekken waarmee de aanbesteding is opgestart vallen binnen het vastgestelde budget.

Verloop onvoorzien

Budget	€ 0
Afkoppelsubsidie	€ 0
Restant saldo onvoorzien	**€ 0**

Oplevering

Begroot	Verwacht	Toelichting
Q4 2020	Q3 2021	Vanwege het langere traject van de provinciale subsidie is vertraging opgelopen.

5.3 Hart van Zuid

Algemeen
De raad heeft op 26 september 2019 ingestemd met een routekaart 'Toekomst Hart van Zuid'. In de routekaart worden '5 opgaven' voorgesteld voor een integrale wijkaanpak om Wijchen Zuid toekomstbestendig te maken. De bijbehorende aanvraag voor het uitvoeringsbudget is integraal afgewogen en toegekend als nieuw beleid in de begroting (raad 7 november 2019).
Een van de voorgenoemde 5 opgaven betreft de gebiedsontwikkeling van het voorzieningenhart. Deze fysieke opgave is op zichzelf dusdanig groot en complex dat hiervoor een aparte raadsnota is opgesteld: de raad heeft op 26 september 2019 besloten een aanvullend werkkrediet te verlenen voor een verdiepingsslag van een haalbaarheidsonderzoek met shareholders Talis en F.Hazenberg Vastgoed (eigenaar Winkelcentrum).
Voor Hart van Zuid subsidie voor de procesbegeleiding aangevraagd bij de Provincie. De programma's zijn Wijk van de Toekomst en Steengoed Benutten. We zijn in gesprek over het programma Leefbaarheid.

Scope vastgesteld door Raad
Project wordt conform scope uitgevoerd.

Financieel

Begroot	Werkelijk	Verplichting	Saldo	PEV	Saldo
€ 230	€ 235	€ 0	€ -5	€ 235	€ -5

Indien de raad in latere fase opdracht verleent voor de fysieke herstructurering in het voorzieningenhart zal er t.z.t. een grondexploitatie worden geopend waarin het voorbereidingskrediet wordt opgenomen. Momenteel betreft het een haalbaarheidsonderzoek (Gebiedsvisie). Een aanvullend voorbereidingskrediet (€ 80k) is in 2019 verkregen voor nadere uitwerking van de gebiedsvisie. Dekking geschiedt deels door provinciale subsidie en de eigenaar van het winkelcentrum 24k en 15k).

Voor de fysieke aanpassingen van het voorzieningenhart verwachten we een negatief resultaat. Er worden samenwerkingsmogelijkheden onderzocht met externe partijen om gezamenlijk tot een kwalitatief optimale en financieel efficiënte transformatie te komen van het voorziening gebied.

Verloop onvoorzien

Budget	€ 0
Afkoppelsubsidie	€ 0
Restant saldo onvoorzien	**€ 0**

Oplevering

Begroot	Verwacht	Toelichting
Medio 2020	Voorjaar 2021	De routekaart is opgeleverd in september 2019. Er is overeenstemming bereikt tussen Talis, Gemeente en winkelcentrumeigenaar over de basisstructuur voor het voorzieningenhart (Gebiedsvisie). De eindproducten en communicatietraject worden in het voorjaar 2021 verwacht voor raadsbesluit voor de zomervakantie. Corona heeft vertragend gewerkt op het gehele proces. Het college heeft een raadsinformatienota over het voorzieningenhart verstuurd op 2 maart 2021.

6. Extra inkomsten

In verband met de opdrogende inkomsten uit bouwgrondexploitaties en Bijsterhuizen zijn we vanaf het najaar van 2018 gestart met het inventariseren van ideeën voor mogelijke extra inkomsten/besparingen, om Wijchen ook in de toekomst financieel gezond te houden. We richten ons hierbij in eerste instantie op extra inkomsten met behoud van het huidige voorzieningenniveau. Het totaal aan ideeën hebben we opgehaald uit de organisatie, in het college en bij ondernemers.

De ideeën vinden hun achtergrond in onderstaande 10 thema's. De groen gearceerde onderwerpen zijn afgerond, oranje is in uitwerking en geen arcering betekent dat dit onderwerp nog opgestart moet worden.

1	Belastingen en Leges	6	Energieproducten
2	Activa en afschrijvingen	7	Druten werkt / Wijchen werkt
3	Samenwerking	8	Internet startup's stimuleren
4	Toerisme	9	Ontwikkelen woningen Wijchen West
5	Maatschappelijk vastgoed	10	Uitbreidingsmogelijkheden bedrijventerreinen

Het college heeft het totaal van ideeën besproken en ruim een tiental aangewezen die in eerste instantie het meest interessant zijn om uit te werken. Het is aan de organisatie om deze ideeën nader uit te werken tot concrete ideeën met concrete bedragen. De uitwerking wordt vervolgens per thema met de raad gedeeld en uitgewerkt.
In de rapportages geven we de stand van zaken weer met betrekking tot de uitwerking van deze thema's.

Op dit moment zijn de thema's "belastingen en leges" en "activa en afschrijvingen" uitgewerkt met een startnotitie en is de uitwerking daarvan met de Programmabegroting 2020 en het vaststellen van de nota "investeren en afschrijven" besloten door de raad.

Er zijn daarnaast een aantal startnotities geschreven:

- Op 16 februari is het onderzoek van Berenschot naar gemeentelijke revenuen energieopwekking in het college vastgesteld. Besloten is om de energiewinning door een gemeentelijk elektriciteitsbedrijf en warmtewinning met TEO door een warmtebedrijf dieper te verkennen.
- Het thema "Druten Werkt, Wijchen Werkt" heeft al een deel van zijn uitwerking gevonden in het project "Klaar voor de start". De gemeenteraad heeft op 25 februari 2021 besloten de pilot Klaar voor de Start niet in de huidige vorm door te zetten. Wel worden de positieve punten meegenomen bij de uitvoering van de nieuwe wet inburgering.
- Het thema Activa en afschrijvingen is voor wat betreft het IBOR afgehandeld, waaruit blijkt dat er geen winst te behalen valt, zonder afbreuk te doen aan het huidige kwaliteitsbeeld. Met het aanbieden van de nieuwe financiële verordening, is ook de nota activeren en afschrijven aangeboden, waarin een nieuw vast te stellen afschrijvingstabel is opgenomen. Daarmee wordt het thema afgewikkeld. Dit heeft niet geleid tot structurele besparingen.
- De startnotitie 'uitbreidingsmogelijkheden bedrijventerreinen' is 19 november in het college vastgesteld. Dit was bij de Perspectiefnota 2019 nog niet benoemd als thema, maar is later op initiatief van het college toegevoegd.
- De startnotitie ontwikkelen woningen Wijchen West is in november 2019 vastgesteld. Op 25 juni 2020 is het voorbereidingskrediet door de raad vastgesteld.